

รายงานผลการใช้นวัตกรรม

การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน บูรณาการสร้างสรรค์ความคิด พัฒนาทักษะชีวิตและทักษะอาชีพ
รายวิชา การงานอาชีพ “การประดิษฐ์งานใบตอง ขยายศรีปากชาม ด้วย MALI MODEL
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567
โดยใช้นวัตกรรมการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning
ตามหลักสูตรสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโรงเรียนบ้านปากน้ำ

นางมะลิวัลย์ สายเจริญ
ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนบ้านปากน้ำ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

รายงานนวัตกรรมการเรียนการสอนของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

1. ชื่อนวัตกรรมการเรียนรู้

“การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน บูรณาการสร้างสรรค์ความคิด พัฒนาทักษะชีวิตและทักษะอาชีพ รายวิชา การงานอาชีพ “การประดิษฐ์งานใบตอง บายศรีปากชาม ด้วย MALI MODEL ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โดยใช้นวัตกรรมการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning ตามหลักสูตรสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโรงเรียนบ้านปากน้ำ”

2. ผู้จัดทำนวัตกรรม

นางมะลิวัลย์ สายเจริญ ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ สอนรายวิชาการงานอาชีพ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนบ้านปากน้ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
อุบลราชธานี เขต 1
นางสาวนิวัติ บุญทวี ตำแหน่ง พนักงานราชการ

3. ระยะเวลาดำเนินการ

1 พฤศจิกายน 2567 ถึง 31 มีนาคม 2568

4. ที่มาและความสำคัญ

ในสมัยโบราณ ใบตองมีบทบาทมากในชีวิตประจำวัน เช่น การนำใบตองมาห่ออาหาร ห่อขนม ช่วยให้
อาหารขนมมีกลิ่นหอมน่ารับประทาน ใช้ห่อผัก ห่อดอกไม้ช่วยให้สดทนนาน ตลอดจนนำมาประดิษฐ์เป็น
ชิ้นงานที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์ให้มีรูปร่าง รูปทรงสวยงามประณีตยิ่งขึ้น เพื่อเป็นภาชนะบรรจุสิ่งของ เช่น
กระทง ถาด กระทง สำหรับบรรจุหรือจัดวางอาหาร ขนม ผลไม้ ดอกไม้ นำไปให้บุคคลซึ่งเป็นที่เคารพนับถือ
ในวันปีใหม่ วันขึ้นบ้านใหม่ วันสำคัญต่าง ๆ เป็นต้น

ปัจจุบันใบตองเป็นส่วนหนึ่งในการจัดงานมงคลต่าง ๆ เช่น ขึ้นบ้านใหม่ งานบวช งานแต่งงาน
งานต้อนรับ งานตกแต่งสถานที่ ฯลฯ และงานประเพณีต่างๆ เช่น ลอยกระทง แห่เทียนพรรษาการไหว้ครู
งานใบตองยังมีส่วนเกี่ยวข้องกับพิธีกรรมต่าง ๆ เหล่านั้น และทำให้เกิดอาชีพประดิษฐ์งานใบตองในรูปแบบ
ต่าง ๆ เป็นอาชีพทำรายได้ให้กับผู้ประกอบการได้เป็นอย่างดี ดังนั้นจึงได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ขึ้น
เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาถึงประวัติศาสตร์ท้องถิ่นซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดอุบลราชธานี อีกทั้งสามารถ
เชื่อมโยง ความรู้ เรื่อง “การประดิษฐ์งานใบตอง บายศรีปากชาม ด้วย MALI MODEL และนำองค์ความรู้ไป
ใช้ในชีวิตประจำวันได้

5. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

5.1 เพื่อให้ผู้เรียนอธิบาย การประดิษฐ์งานใบตอง บายศรีปากชาม ด้วย MALI MODEL และสามารถ
เชื่อมโยงความรู้เข้ากับวิธีการทำบายศรีปากชามเพื่อใช้ในการบวงสรวงได้อย่างถูกต้อง

5.2 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้มาใช้สร้างแบบจำลองบายศรีปากชามได้

5.3 เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในความสวยงามของบายศรีปากชามซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของภูมิปัญญา
ท้องถิ่นของจังหวัดอุบลราชธานี

6. กลุ่มเป้าหมาย

6.1 เสิ้งปริมาณ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการงานอาชีพ เรื่อง การประดิษฐ์งานใบตอง บายศรีปากชามด้วย MALI MODEL ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โดยใช้นวัตกรรมการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning ร่วมกับการบูรณาการประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดจำนวนร้อยละ 80 ขึ้นไป จากจำนวนนักเรียนทั้งหมด

6.2 เสิ้งคุณภาพ

นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และนำองค์ความรู้มาใช้ตัดสินใจในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน

7. เครื่องมือที่ใช้

1. แบบสังเกตพฤติกรรมการตอบคำถามและการแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม
3. ประเมินความพึงพอใจการเรียนรู้ 8. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

8. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

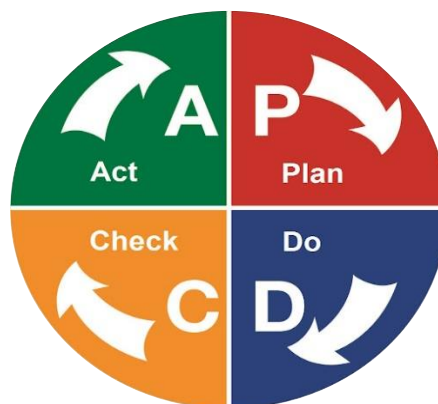
วงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

P : Plan คือ การวางแผน

D : Do คือ การดำเนินการ

C : Check คือ การตรวจสอบ

A : Act คือ การปรับปรุงแก้ไขการทำงาน

ฐานการเรียนรู้ MALI MODEL

M : ครูชี้แนะเทคนิควิธีการ ออกแบบชิ้นงานให้โดดเด่น ขั้นตอนการวางแผนรูปแบบการจัดการเรียนรู้การประดิษฐ์งานใบตอง บายศรีปากชาม ด้วย MALI MODEL ซึ่งรวมถึงการพัฒนาสิ่งใหม่ๆ สู่ความเป็นเลิศ ๔ ขั้นตอน (P)

A : ขั้นตอนการปฏิบัติ คือ การลงมือปฏิบัติตามทางเลือกที่กำหนดไว้ในขั้นตอนการวางแผน ซึ่งในขั้นตอนนี้ต้องตรวจสอบระหว่างการปฏิบัติ (D)

L : การประเมินผลที่ได้จากการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ทราบในขั้นตอนการปฏิบัติงาน สามารถบรรลุเป้าหมาย วัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ (C)

I : ขั้นตอนการดำเนินงานที่เหมาะสม พิจารณาผลที่ได้จากการตรวจสอบ คือ ผลที่เกิดขึ้นเป็นไปตามแผนที่วางไว้ ให้นำแนวทางหรือกระบวนการปฏิบัติที่นั้นจัดทำเป็นมาตรฐาน (A)

9. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

9.1 แนวคิด ทฤษฎี การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้

เป็นกระบวนการที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้สืบค้น สืบเสาะ สำรวจ ตรวจสอบ และค้นคว้าด้วยวิธีการต่างๆ จนเกิดความเข้าใจและรับรู้ความรู้นั้นอย่างมีความหมาย นับเป็นการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้โดยใช้กระบวนการทางความคิดหาเหตุผล เพื่อเป็นแนวทางแก้ปัญหาที่ถูกต้องด้วยตนเอง บทบาทผู้สอน เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนแสดงบทบาทอย่างเต็มที่ คุณครูควรเตรียมสื่อฯ การเรียนการสอน และออกแบบกิจกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศแห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสิ่งที่คุณครูควรปรับใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันด้วยทักษะกระบวนการทำงาน 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์งาน: มองภาพรวมของกิจกรรม/งาน หาเป้าหมายของกิจกรรม/งาน ว่าคืออะไร และทำอย่างไรจะได้ผลลัพธ์ที่ต้องการ

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนการทำงาน : กำหนดเป้าหมายของกิจกรรม/งาน และระยะเวลาในการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 3 การปฏิบัติงานตามลำดับขั้นตอน : การลงมือปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ด้วยความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ

3.1 ครูผู้สอนให้คำแนะนำวิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติงาน

3.2 นักเรียนลงมือปฏิบัติตามลำดับขั้นตอน หรือตามคำแนะนำจากครูผู้สอน

3.3 นักเรียนฝึกฝนทักษะ นักเรียนฝึกทักษะซ้ำๆ เพื่อให้เกิดทักษะความชำนาญในงานที่ทำ

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการทำงาน : ประเมินผลการปฏิบัติงาน ประเมินผลงานที่สำเร็จแล้วว่างานมีคุณภาพหรือไม่ และวิเคราะห์หาแนวทางการปรับปรุงแก้ไข

9.2 ประโยชน์

กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ทั้งเนื้อหา หลักและหลักการ ทฤษฎี ตลอดจนการลงมือปฏิบัติเพื่อให้ได้ความรู้

10. กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้

(โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning ร่วมกับการบูรณาการกับประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น)

1. ขั้นกระตุ้นความสนใจ : ด้วยวิธีการตั้งคำถามกระตุ้นความคิด (5 นาที)

1. ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นชุมชนของเรา ประเพณีในท้องถิ่นของเราที่ทางโรงเรียนได้ร่วมกิจกรรมในชุมชน นั่นก็คือ การแห่บูชาหลวงพ่ोजิน แล้วโยงมาถึงการประดิษฐ์งานใบตอง บายศรีปากชาม ด้วย MALI MODEL จากนั้นครูก็เปิด Youtube เกี่ยวกับบายศรีปากชามให้นักเรียนดู

2. ครูตั้งคำถามกับนักเรียนว่า บายศรีปากชามมีวิธีการและขั้นตอนการทำอย่างไร

3. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการประดิษฐ์งานใบตอง บายศรีปากชาม ด้วย MALI MODEL ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อเชื่อมโยงกับประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นให้นักเรียนฟัง

2. ขั้นสำรวจและค้นหา : ด้วยกระบวนการกลุ่มและการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (10 นาที)

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน เพื่อศึกษาวิธีการประดิษฐ์งานใบตอง บายศรีปากชาม ด้วย MALI MODEL ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. นักเรียนสังเกตและตอบคำถาม
3. นักเรียนบันทึกสิ่งที่สำรวจและค้นหา นำมาเสนอแลกเปลี่ยนและพูดคุย
4. สรุปสิ่งที่นักเรียนสำรวจและค้นหา

3. ขั้นอภิปรายและลงข้อสรุป : การประเมินกระบวนการกลุ่ม (5 นาที)

ครูนำสิ่งที่นักเรียนสำรวจและค้นหา มาเป็นหัวข้อในการเรียนรู้สอดแทรกองค์ความรู้ด้านอื่นๆ เพื่อบูรณาการให้นักเรียนเกิดความรู้ในหลายมิติ

4. ขั้นขยายความรู้ ด้วยวิธีการแสวงหาความรู้และกำกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง (30 นาที)

นำความรู้ที่ได้รับไปผลิตเป็นผลงาน “การประดิษฐ์งานใบตอง บายศรีปากชาม ด้วย MALI MODEL ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5”

5. ขั้นประเมินผล (Evaluation) : ด้วยวิธีการประเมินตนเอง (10 นาที)

ผู้เรียนนำเสนอผลงานของตนเอง โดยมีเพื่อนในชั้นเรียนร่วมแสดงความคิดเห็น และครูคอยให้คำแนะนำเพิ่มเติม เพื่อนำข้อคิดเห็นที่ได้ไปพัฒนาต่อยอดผลงานของตนเองต่อไป

11. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย

11.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ร้อยละ 80 สามารถอธิบายการประดิษฐ์งานใบตองบายศรีปากชาม ด้วย MALI MODEL ได้อย่างถูกต้อง

11.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ร้อยละ 80 นำความรู้มาใช้ในการประดิษฐ์งานใบตองบายศรีปากชาม ด้วย MALI MODEL ได้

11.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เกิดความภาคภูมิใจในความสวยงามของการประดิษฐ์งานใบตองบายศรีปากชาม ด้วย MALI MODEL ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดอุบลราชธานี

12. บทเรียนที่ได้รับ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ร้อยละ 80 สามารถอธิบายการประดิษฐ์งานใบตองบายศรีปากชาม ด้วย MALI MODEL ได้อย่างถูกต้อง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ร้อยละ 80 นำความรู้มาใช้ในการประดิษฐ์งานใบตองบายศรีปากชาม ด้วย MALI MODEL ได้ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เกิดความภาคภูมิใจในความสวยงามของการประดิษฐ์งานใบตองบายศรีปากชาม ด้วย MALI MODEL ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดอุบลราชธานี

13. เงื่อนไขความสำเร็จ

13.1 ผู้บริหาร ให้ความสำคัญและสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรม

13.2 คณะครูให้ความร่วมมือในการดำเนินการจัดกิจกรรม

13.3 ผู้เรียนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นอย่างดี เคารพกฎกติกาที่ตกลงร่วมกัน ทำให้บรรยากาศในชั้นเรียนมีความสุข สนุกสนาน เป็นแรงเสริมในการกระตุ้นความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของผู้เรียน

13.4 สื่อ นวัตกรรมมีความน่าสนใจ

13.5 ครูมีความพร้อมและความตั้งใจที่จะพัฒนาผู้เรียน

14. ภาพกิจกรรม

